

IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA

VALSTS PĒTĪJUMU PROGRAMMAS "COVID-19 SEKU
MAZINĀŠANAI" STRATĒGISKĀS VADĪBAS PADOMES SĒDE

2020. gada 11. maijā

plkst. 11.00

Videokonferencē

Cisco Webex platformā

saite: <https://meetingsemea2.webex.com/meet/ana.dreimane>

Sēdi vada:

Padomes priekšsēdētāja:

L. Lejiņa

Izglītības un zinātnes ministrijas valsts sekretāre

Piedalās:

Padomes locekļi:

Padomes priekšsēdētāja vietnieks

Dzintars Mozgis

Slimību profilakses un kontroles centra direktora vietnieks
sabiedrības veselības un profilakses jautājumos

Padomes locekļi (alfabēta secībā):

Laura Boltāne

Veselības ministrijas Projektu vadības departamenta Politikas
koordinācijas nodaļas vadītāja

Elīna Branta

Ekonomikas ministrijas Inovācijas departamenta direktore

Alvis Brāzma

Eiropas Bioinformātikas institūta (*European Bioinformatics Institute*
– *EBI*) Funkcionālās genomikas grupas vadītājs

Andris Freimanis

Latvijas Jauno zinātnieku apvienības pārstāvis

Vitālijs Rakstiņš

Aizsardzības ministrijas Krīzes vadības departamenta direktors (Jāņa
Garisona Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs vietā)

Elmārs Grēns

Latvijas Zinātņu akadēmijas pārstāvis

Daiga Holma

Valsts kancelejas Stratēģiskās komunikācijas un koordinācijas
nodaļas vadītāja

Ināra Pētersone

Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāvis

Dmitrijs Stepanovs

Izglītības un zinātnes ministrijas valsts sekretāra vietnieks –
Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta direktors

VPP īstenošanu: virsmērķi, mērķus, uzdevumus (tostarp, horizontālos), kā arī programmas ietvaros sasniedzamos rezultātus.

No Izglītības un zinātnes ministrijas puses mēs esam iecerējuši vēlākais 19. maijā būt Ministru kabinetā ar šī rī Ministru kabineta rīkojuma projektu, lai pēc iespējas varētu organizēt konkursa procesu un tāad faktiskais darbs varētu noritēt. Par to pie šodienas darba kārtības Jums vairāk ieskicēs kolēģi no LZP.

Programmas īstenošanai būs ietekme uz lielāku iekļaušanos Eiropas zinātnes telpā un tā atbilst Latvijas pozīcijai¹. Horvātijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē izstrādātā rīcības plāna īstenošana ir koordinēta starptautiskās pētniecības un attīstības sadarbības iniciatīva.

Padomes sastāvā esam aicinājuši arī latviešu diasporas zinātnieku un Eiropas Bioinformātikas institūta pārstāvi – Aldi Brāzmu. Lūgšu īsumā arī komentēt kā šis darbs notiek un kādā veidā tas būtu virzāms un atbalstāms kā viens no rogrammas virzieniem. Jau šobrīd notiek aktīva sadarbība ar EBI, kuras ietvaros ir izveidots datu apmaiņas mehānisms, bet ir nepieciešami reprezentatīvi dati par Latviju, kas ir viens no programmas uzdevumiem. Vienlaikus, ministrija ir izstrādājusi vadlīnijas atvērtās zinātnes principu pielietošanai Covid-19 pētniecībai, kuras tiks publicētas ministrijas mājaslapā, kā arī pieejamas programmas projektu pretendentiem un īstenotājiem.

Šī valsts pētījumu programma atšķiras no iepriekšējām ar kurām mēs līdz šim esam darbojušies gan tā iemesla dēļ, ka šie projekti ir īsāki, gan tā iemesla dēļ, ka no tāda administratīvās uzraudzības vieokļa mēs negribētu pārāk sarežģīt visu kopējo procesu. Vienlaikus, kopējā projektu un ideju darbošanās virzība ir jāsālāgo ar pietiekami lielām sabiedrības, gam politikas veidotāju un politiķu gaidām par to, kādas atbildes mēs varam iedot ar zinātnieku palīdzību, līdz ar to padomei ir nozīmīga stratēģiska loma programmas izstrādē un īstenošanā. Padomes sastāva ir iekļauti pārstāvji un eksperti no institūcijām, kuras ir tiešā veidā saistītas ar programmas tematiskajā tvēruma iekļautajām atbildības jomām. Risinājumi Covid-19 izraisīto izaicinājumu mazināšanai ir nepieciešami jau šobrīd. Tāpēc šīs programmas īstenošanas termiņš ir seši mēneši, kas būtiski īsāks, nekā tradicionāli valsts pētījumu programmu un citu valsts finansēto pētniecības projektu konkursos. Programmas ietvaros plānojam piesaistīt spēcīgākās starpdisciplināras pētnieku grupas, kurām ir nepieciešamā kapacitāte un kuras spēs īsā laikā nodrošināt izcilus rezultātus un inovatīvus risinājumus. Tāpēc, programmas ietvaros plānojam ciešu un proaktīvu sadarbību un komunikāciju ar projektu īstenotājiem programmas īstenošanas gaitā, lai kopā varam nodrošināt ne vien visu ieplānoto mērķu un rezultātu sasniegšanu, bet arī to maksimālo ietekmi Covid-19 izraisīto izaicinājumu mazināšanai.

Mums priekšā ir intensīvs un vienlaikus ļoti interesants darbs. Tāpēc, augsti novērtējot jūsu eskeprtīzi un priekšlikumus programmas uzlabošanai, jau iepriekš vēlos pateikties par jūsu iesaisti padomes darbā un novēlēt mums visiem produktīvu sadarbību.

¹ Informatīvais ziņojums par Eiropas pētniecības telpas aktivitātēm cīņai pret koronavīrusa izraisīto Covid-19 pandēmiju "Par Eiropas Savienības 2020.gada 7.aprīļa augsta līmeņa videokonferenci "Eiropas pētniecības un inovāciju atbilde uz notiekošo slimību uzliesmojumu, ko izraisījis jaunais koronavīruss" izskatāmajiem jautājumiem", kurš ir ticis izskatīts un pieņemts zināšanai 2020.gada 7.aprīļa Ministru kabineta sēdē.

vairākus projektus programmā, kas ļaus labāk pārskatīt programmas kopējo mērķu sasniegšanu un izvairīties no piedāvājumu dublēšanos.

Līga Lejiņa lūdz D. Stepanovu papildināt par programmas konkursa sagatavošanu.

Dmitrijs Stepanovs papildus informē, ka šī programma ir arī daļa no Horvātijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē izstrādātā rīcības plāna plāna. Šajā rīcības plānā “Eiropas pētniecības telpas aktivitātes cīņai pret koronavīrusa izraisīto Covid-19 pandēmiju” (First ERAvsCorona Action Plan²) ir noteiktas 10 Eiropas prioritārās pētniecības un inovācijas aktivitātes. Programma sniegs tiešu ieguldījumu 5. aktivitātē – nodrošinot nacionālā finansējuma iesaisti P&A cīņai ar Covid-19 sekām, kā arī 9. aktivitātē, nodrošinot datu apmaiņu ar Eiropas Bioinformātikas institūtu (EBI).

Mēs no ministrijas puses arī gatavojam Atvērtās zinātnes vadlīnijas Covid-19 un SARS-CoV-2 pētījumiem.

Par laika grafiku kā jau minēts, ceram 19.maijā jau izskatīt rīkojuma projektu un arī grozījumu valsts pētījumu programmu īstenošanas kārtībā, kas ir saistīti tieši ar šo Covid programmu. Uzreiz pēc rīkojuma izskatīšanas Ministru kabinetā LZP sagatavos konkursa nolikumu un organizēs konkursu. Arī paredzamais pieteikumu iesniegšanas termiņš būs saīsināts, jo iecere ir piesaistīt augstas gatavības projektus, kuri līdz gada beigām spēs risināt šos uzdevumus. Paredzot, to ka programai atvēlētais laiks ir salīdzinoši ar iepriekšējām īss – paredzam, ka projekti saņemtu priekšfinansējumu 100% apmērā. Un īsi par zinātnisko ekspertīzi, izmantosim arī esošo pieeju līdzīgi kā Apvārsnis 2020, vienīgais kā Kloviņa kungs minēja no LZP puses tiks veikti visi iespējamie priekšdarbi ekspertu atlasei un ekspertīzes organizēšanai no LZP puses.

Papildinot, vēlos uzsvērt, ka rīkojuma projekts nosaka lielos vispārīgos uzdevumos un detalizācijas pakāpe uzdevuma izpildei un paredzētajiem rezultātiem tiks detalizēti atrunāts arī konkursa nolikumā.

4. Padomes locekļu diskusija par izstrādāto Ministru kabineta rīkojuma projektu “Par valsts pētījumu programmu “Covid-19 seku mazināšanai””

MK rīkojums ir nosūtīts visiem padomes locekļiem un būs pieejams videokonferencē uz ekrāna. Ierosinājums diskutēt uzreiz par uzdevumiem un rezultātiem (nosaukums, mērķi jau ir saskaņoti ar VM).

Andris Freimanis jautā vai ir pareizi saprasts, ka kopā konceptuāli plānots finansēt 10 projektus trīs tematiskajās jomās jeb virzienos.

Dmitrijs Stepanovs apstiprina – jā, kopā 10 projekti.

Andris Freimanis atzīmē, ka izstrādātais dokumenta projekts ir izstrādāts labā kvalitātē un skadri iezīmē programmas potenciālo struktūru, kas atvieglo padomes stratēģisko darbu. A.Freimanis papildina, ka, atsaucoties uz viņa pieredzi darbā ar Apvārsnis 2020 pieredzi, rekomendētu konkrētāk skaidrus rezultatīvos rādītājus. Papildus, rosinot ka ieteikme visaugstāk vērtējais kritērijs šiem projektiem.

Dmitrijs Stepanovs sniedz skaidrojumu, ka saskaņā ar valsts pētījumu programmu īstenošanas kārtību, tieši ietekme ir visaugstāk vērtējais kritērijs.

² https://ec.europa.eu/info/files/first-eravscorona-action-plan-short-term-coordinated-research-and-innovation-actions_en

Sanita Vasiljeva atbalsta **Elīna Brantas** priekšlikumu.

Laura Boltāne ierosina 6.5. punktā atstāt tikai sabiedrības veselība pētījumus, jo tur diezgan neloģiski apvienots epidemioloģiskie / imunoloģiskie un psiholoģiskās notūrības jautājumi. Manuprāt, ka kolektīvās imunitātes pētījumi un epidemioloģiskie pētījumi loģiskāk iederās 6.1. apakšpunktā.

Līga Lejiņa jautā vai padomes locekļiem ir komentāri vai iebildumi par izteiktajiem priekšlikumiem un papildinājumiem.

Nav.

5. Turpmākais padomes darba plāns

No ministrijas puses pilnveidosim dokumentu, iestrādājot jūsu izteiktos komentārus, un lūgšim padomes locekļiem iesūtīt precizējumus un komentārus līdz 12. maija plkst. 10.00, lai varam virzīt apstiprināšanai Ministru kabinetā. Pateicos par jūsu iesaisti un izteiktajiem priekšlikumiem!

6. Dažādi.

Nolemj: precizēt rīkojuma projektu un padomes locekļiem iesūtīt precizējumus un komentārus līdz 12. maija plkst. 10.00.

Sēde beidzas: 12.05

Pielikumā:

1. Sēdes darba kārtība;
2. Dalībnieku saraksts;
3. Latvijas Zinātnes Padomes prezentācija "VPP Covid-19 seku mazināšanai";
4. Labklājības ministrijas 2020. gada 06. maija vēstule Nr. 30-1-04/666 "Par dalību valsts pētījumu programmas "Covid-19 seku mazināšanai" stratēģiskās vadības padomē";
5. Aizsardzības ministrijas 11.05.2020. vēstule par deleģētā pārstāvja aizvietošanu.
6. Veselības ministrijas iesūtītie papildu komentāri un precizējumi rīkojuma projektā (datnes: IZMrik_110520_VPP_Covid19_VM komentāri un IZMrik_120520_VPP_Covid19 (VM_2)).
7. Labklājības ministrijas iesūtītie rakstveida papildu komentāri un precizējumi rīkojuma projektā (datne: IZMrik_110520_VPP_Covid19_LM);
8. Izglītības un zinātnes ministrijas sadarbībā ar Veselības ministriju izstrādātais rīkojuma projekta redakcija, kura tika nosūtīta padomes locekļiem pirms sēdes (datne: IZMrik_080520_VPP_Covid19);
9. Pēc padomes komentāriem precizētā rīkojuma projekta redakcija (datne: IZMrik_120520_VPP_Covid19_strat. pad).

Padomes priekšsēdētāja

L. Lejiņa

Protokolē

L. F. Dreimane